

Linnéuniversitetet

LÄRARPROGRAMMET

Mobbning i skolan

Elevers hälsa och de olika mobbningsstrategierna

Besarta Ademi och Anna Carin Sjöholm

Uppsats, 15 hp
Höstterminen 2010

Handledare: Henrik Hegender
Institutionen för pedagogik, psykologi
och idrottsvetenskap

Linnéuniversitetet

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

Arbetets art: Uppsats, 15 hp

Lärarprogrammet

Titel: Mobbing i skolan: elevers hälsa och de olika mobbningsstrategierna

Författare: Besarta Ademi och Anna Carin Sjöholm

Handledare: Henrik Hegender

ABSTRAKT

Bakgrund: I dagens skola finns det elever som tyvärr blir trakasserade av andra elever. Mobbing är ett problem som existerar i dagens skola som behöver lyftas fram samt där alla inom skolverksamheten blir medvetna om vad mobbing kan orsaka för negativa effekter.

Syfte: Vi vill med denna litteraturstudie undersöka hur mobbing kan påverka barn och ungdomars hälsa samt undersöka hur olika metoder och strategier av mobbing används för att mobba.

Metod: Det här är en systematisk litteraturstudie där vi sökte inom databaserna: ELIN, ERIC och Libris. Vi har använt oss av sju olika vetenskapliga artiklar i vår studie.

Resultat: Vi har med vår litteraturstudie kommit fram att ungdomars psykiska hälsa påverkas starkt av mobbing oberoende om man är offer till mobbing eller en mobbare som utför trakasserier. I vår undersökning har vi även funnit att metoden för att utföra mobbing via nätet samt användningen av elektronik är en strategi för att trakassera individer.

Slutsats: Dagens skola behöver vara uppmärksam att mobbing kan förekomma ur olika strategier. Nätmobbing ingår i den verbala mobbningen. Det är ett nytt och modern sätt för ungdomarna att använda sig av för att hota och trakassera en individ. Men också en av de lättaste att upptäcka än exempelvis tyst mobbing samt är en av de enklaste att upptäcka. Det är också viktigt att påpeka att individer oavsett de som blir utsatta av mobbing och de som utför handlingarna inte mår bra av mobbing.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
2	SYFTE	4
	2.1 Frågeställningar	4
3	TEORETISK ANKNYTNING	5
	3.1 Dan Olweus	5
	3.1.2 Anatol Pikas.....	5
	3.1.3 Marie Bliding.....	5
	3.1.4 Gunilla O. Björk	6
	3.2 Vilka typer av mobbning kan urskiljas?	6
	3.2.1 Den tysta mobbningen	6
	3.2.2 Den verbala mobbningen.....	6
	3.2.3 Den fysiska mobbningen	7
	3.2.4 Vad utmärker ett mobboffer, respektive en mobbare?	7
	3.2.5 Skolans skyldigheter.....	7
	3.2.6 Skolverkets undersökning gällande mobbning.....	8
4.	SOCIOKULTURELLA PERSPEKTIVET	8
5	METOD	10
	5.1 Val av metod.....	10
	5.2 Urval av artiklar.....	10
	5.3 Val av vetenskapliga artiklar	11
6	RESULTAT.....	13
	6.1 Vilka typer av mobbning finns det och vilka är offren?.....	13
	6.1.2 Nätmobbning: En definition av det nya sättet att mobba	13
	6.1.3 Då nätet ger komplikationer	14
	6.1.4 Nätmobbningens offer	15
	6.1.5 Könsskillnader inom nätmobbning.....	16
	6.1.6 De utsatta av mobbning	17
	6.2 Hur påverkas barn och ungdomars hälsa av mobbning?	19
	6.2.1 Barn och ungdomars hälsa vid mobbning	19
	6.2.1 Effekterna av nätmobbning	20
7	DISKUSSION	22
8.	PEDAGOGISKA IMPLIKATIONER	24
9	REFERENSLISTA.....	25

1 INLEDNING

Inom skolverksamheten stöter vi på olika problemområden, som påverkar elevernas skolgång. Det är viktigt att som pedagog vara medvetna om hur elevernas sociala förmåga faktiskt skapar en förutsättning för de studieresultat eleverna ger. Samtliga skolor strävar efter en trygg miljö för elevernas skolgång, men ändå förekommer skolgårdsmobbning. I Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo94 poängteras det tydligt att man ska bekämpa mobbning i skolor:

”Skolan skall främja förståelsen för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling skall präglade verksamheten. Ingen skall i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.” (Skolverket, 1994, s.3)

Vi har efter våra erfarenheter på våra VFU platser insett och kan dra slutsatsen att mobbning finns på skolor där ingen kan neka till det. Vårt intresse har därmed varit att undersöka problemet som finns i skola. Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94 skriver om lärarnas ansvar:

”Uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling”(Lpo94, s.9)

Därmed vill vi upplysa alla som kommer att ta del av vår uppsats att problemet mobbning finns och att det inte går att bortse ifrån när vi som blivande lärare kommer möta detta i verksamheten. Kunskapen om mobbning i skolor, dess orsaker, elevers psykiska hälsa och påverkan av det kommer olika vetenskapliga artiklar att jämföras och diskuteras i vårt resultat. Även utveckling av dagens moderna teknik har lett till en annan sida och hjälpmetod till mobbningen, vilket vi kallar nätmobbing.

Inom denna uppsats fokuserar vi på mobbningen som helhet, och hur det påverkar elevernas skolgång. Vi har valt att se situationerna genom elevernas synsätt på förloppet.

Vi har valt att analysera de olika vetenskapliga artiklarna utifrån det sociokulturella perspektivet där hela uppsatsen också kommer att ha sin grund i. Perspektivet passar bra till problemet mobbning där vi valt att analysera individernas samspel och uppfattning av varandra.

2 SYFTE

Syftet med denna uppsats är att ta reda på hur mobbningen påverkar elevernas skolgång. I vårt arbete har vi undersökt vad som orsakar mobbning, vilka typer av mobbning det finns och framför allt hur barn och ungdomars hälsa påverkas av den.

2.1 Frågeställningar

Utifrån vårt syfte och vår inriktning har vi valt att särskilt fokusera oss på mobbningen generellt.

- Vilka typer av mobbning finns det och vilka är offren?
- Hur påverkas barn och ungdomars hälsa av mobbning?

3 TEORETISK ANKNYTNING

Forskare har definierat mobbning på olika sätt. Ett sätt är att den ses som gruppvåld och det andra sättet är att mobbning uppstår när offret möts av negativa handlingar upprepande gånger. Olweus är den som alla dessa forskare erkänner hans definition, trots att de inte delar samma uppfattning som honom är hans definition ledande inom forskningsområdet.

Vi väljer dock att presentera olika forskares syn och deras definition av vad mobbning innebär.

3.1 Dan Olweus

Dan Olweus är den mest kända forskaren inom området om mobbning där flertal böcker sedan 1970-talet har där han beskriver hur individen är den som står i fokus och han definierar mobbning på följande sätt:

”En person är mobbad när han eller hon, upprepade gånger och under en viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer” (Olweus, 1999, s.4).

3.1.2 Anatol Pikas

Författaren Björk (1999) refererar i sin bok till Anatol Pikas. Han beskriver Pikas som en av de mest kända forskarna i Sverige inom området mobbning. Pikas definition av mobbning är ett gruppvåld:

”Mobbning är medvetna, ickelegitima fysiska eller psykiska angrepp och/eller utslutningar ur gemenskapen, som riktas mot en enskild person i underläge av en grupp vars medlemmar förstärker varandras beteende i interaktion” (Pikas, 1989, s.42).

3.1.3 Marie Bliding

Bliding (2002) definierar mobbning på ett annat sätt där den också skiljer sig från de andra forskarna. Hon menar att Olweus begrepp av mobbning inte är tydlig och klar. I sina fältstudier har hon funnit inneslutningar och utslutning bland grupperna. Det har visat att det inte behöver ske upprepande gånger för att någon individ ska känna sig utstött eller trakasserad. Frågan vad som är mobbning kommer att ställas fler gånger allt eftersom den inte är tillräcklig med vad definitionen av den är.

3.1.4 Gunilla O. Björk

Medan Björk talar om begreppet på följande sätt:

*”begreppet mobbning har idag en mer individualistisk **prägel**, vilket stämmer väl överens med samhällstrenden i övrigt. Men det har också skett något med tidsperspektivet. Ifrån att ha varit en slumpmässighet ses mobbning idag som en långt utdragen plågoprocess. Det är en viktig förändring”* (Gunilla Björk.O., 1999, s.21).

3.2 Vilka typer av mobbning kan urskiljas?

Vi kommer att definiera olika typer av mobbning som framgår i hos individerna. Det finns bl.a. tyst mobbning, verbal mobbning och fysisk mobbning som är de mest igenkända fallen. Teknologin har även medfört och utvecklat mobbningen genom att använda sig av elektroniska webbplatser, Internet samt sms och mms för att trakassera offren. (Friends¹, 2010)

3.2.1 Den tysta mobbningen

Höistad (2001) beskriver den tysta mobbningen som det typiska flickmobbning. Den skiljer sig från pojkmobbning där sättet inte framgår tydligt men är oftast mer personlig.

Exempel på tystmobbning kan vara när flickor yttrar sig på ett sätt där dem ogillar personen genom att sucka, himla med ögonen eller att ta avstånd från personen man inte vill ha i sin närhet menar han. Mobbningsoffer igenkänns under rasterna då dem är oftast ensamma och bjuds sällan till aktiviteter. Tyst mobbning är den vanligaste typen som framstår i problemet för att upptäcka och svårast när det sker (Höistad, 2001).

3.2.2 Den verbala mobbningen

Vidare menar Höistad (2001) att verbal mobbning sker via när mobbaren vill sprida rykten, förnedra eller hota offret via sms meddelanden och e-post med mer.

Skillnaden mellan tyst och verbal mobbning är att den verbala mobbningen sker med ord och är lättare att upptäcka än den tysta mobbningen (Höistad, 2001)

¹ Friends, en organisation som arbetar för att stoppa mobbning.

3.2.3 Den fysiska mobbningen

När det gäller den fysiska mobbningen talar Höistad (2001) att det sker när någon använder sig av våld gentemot någon annan som att slå, sparka, fälla, dra i håret. Vidare förklarar han att det även kan vara något som att ta någonting från offret som att man t.ex. förstör föremålet, rycka ifrån väskan, jackan eller annat och därmed är fysiskmobbing lättast att upptäcka. Höistad (2001) beskriver pojkarnas mobbningsätt som både fysisk och verbal och menar att pojkar i allmänhet är mer högljudda och utåtriktade. Pojkar slår oftast sina offer och har lättare att uttrycka sig genom negativa kommentarer (Höistad, 2001).

3.2.4 Vad utmärker ett mobboffer, respektive en mobbare?

Dan Olweus (1991) beskriver offret som mer känsliga, tystlåtna och aktsamma än andra barn. När de blir utsatta känner dem sig, skamsna, ointelligenta, dumma och oattraktiva där självförtroendet sjunker lågt. Olweus (1991) beskriver mobbaren som har ett stort självförtroende genom dens positiva värdering av sig själv samt att den har en god självkänsla. Mobbaren är även positivt inställd till våld i olika avseenden menar han.

3.2.5 Skolans skyldigheter

Det är barn- och elevombudet vid skolinspektionens uppgift att hjälpa de elever som har utsatts för mobbning, exempelvis vid kränkande behandling (Skolverket, 2009). Vidare menar man att det är dit som barnen eller föräldrarna vänder sig till för att göra en anmälan om kränkningar. Huvudmannen kan bli skadeståndsskyldig om lagen inte följs gentemot ett enskilt barn (a.a.). Det är alltså huvudmannen för skolverksamheten, kommunen eller ägaren av en friskola som kan bli skadeståndsskyldig om skolan inte har följande:

- ” • *upprättat en årlig plan mot kränkande behandling,*
- *utrett och gjort vad som skäligen kan krävas i ett känt fall för att förhindra kränkande behandling händer igen eller*
- *vidtagit åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Skadestånd kan även utgå om personal utsatt ett barn eller en elev för kränkande behandling.* ”(Skolverket, 2009, s 28)

3.2.6 Skolverkets undersökning gällande mobbning

I skolverkets skrift står det skrivet om en undersökning som genomfördes på åtta skolor i Göteborg under 2005. 360 elever deltog, varav ca hälften gick i årskurs 7-9 och resterande på gymnasiet. Genom en enkät om mobbning (både traditionell mobbning och digital mobbning) fick eleverna svara på vissa frågor. Frågorna omfattade endast mobbning gällande de senaste tre månaderna. Resultatet visade att 10 % av eleverna hade utsatts för någon form av mobbning under dessa månader. Inom den digitala mobbningen hade allt fler elever blivit utsatta, då 11,7 % elever hade mobbats både på skoltid samt fritiden. Under den aktuella perioden hade 10,3 % själva mobbat någon digitalt. (Skolverket, 2006)

4. Sociokulturella perspektivet

Inom det sociokulturella perspektivet talar man om samspelet samt samarbetet mellan människor (Sälsjö, 2000) där denna litteraturstudie tar fokus. Det är just inom det sociala planet som mobbningen sker, både inom skolgårdsmobbningen samt inom dagens teknik (Dysthe, 2003). Det talas även om den stora betydelsen för en individs utveckling, vilket i detta fall kan begränsa barnen/ungdomarna som utsätts för mobbning inom alla dess plan. Det är den sociala omgivningen samt kulturen som är avgörande för elevernas lärande och utveckling (a.a.). I grund har det sociokulturella perspektivet sitt ursprung i Vygotskijs psykologiska teorier (se Dysthe, 2003). Vygotskij levde under 1896-1934 och var en rysk psykolog. Teorin baserades på språkets och tänkandets utveckling, som har fått ett stort inflytande på språkpsykologin (www.ne.se).

Det var inte under 60- och 70-talet som forskarens, Vygotskijs teorier började komma ut internationellt. Allt eftersom under Stalins tid var teorierna förbjudna (a.a.). Han talade om hur människors högre kognitiva processer uppstår som enligt honom är beroende av den sociala aktiviteten, där språket är som redskap. Språket, det *medierande redskapet*, är det som hjälper individerna att förhålla sig till den gemensamma omvärlden menade han (a.a.). Detta är också det centrala begreppet som används inom den sociokulturella teorin och är grunden för individens personliga utveckling samt samhällets (Sälsjö, 2005).

Det är den sociala omgivningen samt kulturen som är avgörande för elevernas lärande och utveckling (Sälsjö, 2000).. I den sociala omgivningen talar man även om hur människan föds in i kollektiva verksamheter, och på så sätt skapar vi oss erfarenheter tillsammans. Detta är viktigt för att vi ska kunna förstå den värld vi lever i samt kunna förtolka omvärlden på detta vis. Genom detta samspel mellan människorna görs sedan en individuell tolkning i hans eller hennes tänkande/tolkning.

Vidare talar Sälsjö (2005) om *kulturella institutioner*, där olika särdrag strukturerar de sociala interaktionerna. Institutionerna kan vara allt från hur en individ talar med en person till att man organiserar en arbetsplats. Dessa styrs beroende på vilket beteende som är mest lämpligast i speciella situationer. Ett annat begrepp, *social kontroll*, syftar på *miget* där den tillsammans *den generaliserade andre* talar om för människan vilket beteende som är lämpligast i beroende av olika situationer som vi

befinner oss i, föreställer sig hur den andre individen skulle reagera på beteendet. Därmed undertrycker människan sina pulser och reagerar på ett sätt som den andre individen inte skulle reagera starkt eller uppleva negativt (Aspelin, 2003). Två andra närliggande begrepp är *konformism*, och motsatsen till *nonkonformism*. Aspelin (2003) förklarar begreppet konformism där människor i som samtalar med varandra följer mönstret för att undvika nonkonformism, allt för att det annars kan skapa negativa uppfattningar och känslor hos individerna emellan som man helst vill undvika. Vidare talar Aspelin (2003) att beteendet styrs av gruppens normer om styrs och som också kan variera allt beroende på händelser och ur vilka situationer som individen utsätts för. Med detta behöver inte alla i gruppen komma överens om samma värderingar men accepteras av gruppen allt för att kommunikationen ska bli effektiv.

5 METOD

I detta avsnitt presenteras de sju vetenskapliga artiklarna som kommer att redovisas i resultatet. Vi beskriver även hur vi har gått tillväga i vår litteraturstudie gällande sökningsstrategierna samt de vetenskapliga metoderna.

5.1 Val av metod

Denna litteraturstudie är utformad utefter en metaanalys, då vi genom att kombinera resultaten från många studiers slutsatser kunnat göra ett urval av artiklarna för att få fram vårt resultat (Forsberg & Wengström, 2008).

Vi har valt att utforma litteraturstudien utefter en kvantitativ ansats, då det innebär datainsamlingsmetoder i form av empirisk och kvantifierbara data. Genom en kvantitativ forskning försöker man på olika sätt mäta för att på så sätt få information om det aktuella ämnet (Forsberg & Wengström, 2008)

Inför denna litteraturstudie sökte vi inom databaserna: ELIN, ERIC, DIVA och Libris². Dessa databaser räckte gott och väl i vårt sökande av artiklar som gav oss med bra träffar. Vi valde att begränsa sökningsorden till: *Bullying, school, cyber-bullying*. Vi valde främst engelska ord genom vår sökande av artiklar och studier. Allt eftersom att publikationer, även de svenska, klassificeras sökorden på engelska för att bli mer tillgängliga för alla intresserade av valda undersökningsområden (Patel & Davidson, 2003).

5.2 Urval av artiklar

Då vi sökte i databaserna fick vi ett enormt antal träffar, och därför var valet av de vetenskapliga artiklarna en lång process. Vi valde därför relevanta studier för ämnet, då fokuseringen låg på mobbning inom skolverksamheten, samtidigt som vi utgick ifrån våra två frågeställningar. Underlaget som ska användas och sammanställas i resultatet ska värderas kritiskt för att kunna dra slutsatserna. Det är viktigt att studierna som används och som presenteras i underökningen ska ha ett tydligt syfte och metod (Forsberg och Wengström, 2008). Därefter kvalitetsbedömde vi artiklarna och gjorde ett urval på sju vetenskapliga artiklar som presenteras i resultatet. Urvalet av artiklar är också grundade på att de har sin fokus och grund utifrån en etisk aspekt.

Vi valde att inte begränsa oss inom vissa strikta ramar, utan tog de vetenskapliga artiklar som vi fann intressanta. Därför valde vi att fokusera på mobbning som

² Libris: www.libris.kb.se

helhet, då det både förekommer traditionell mobbning samt nätmobbning inom elevernas vardag. Valet av artiklar skulle även visa att forskarna kom fram till ett tydligt resultat. I och med kvalitetsbedömningen menar vi att fokuseringen har varit inriktad på studier inom nutiden, då artiklarna bör vara publicerade under de senaste åren. Äldre information känns inte relevanta, då det ständigt ställs nya diagnoser. Relevanta studier bör inkluderas i undersökningen medan svaga studier bör utelämnas och det är viktigt att de studier som undersökningen vilar bör vara kvalitetsbedömda (Forsberg & Wengström, 2008). I litteraturstudiens övriga delar har vi använt oss av Linnéuniversitetets bibliotek vid urval av litteratur, samt använt oss av skolverkets hemsidor för att stödja vår studie.

5.3 Val av vetenskapliga artiklar

1. Riittakerttu Kaltiala-Heino Sari Fröjd & Mauri Marttunen, Springer-Verlag, 2009 *Involvement in bullying and depression in a 2-year follow-up in middle adolescence.*

En studie om hur mobbningen kan leda till depression, då en uppföljning görs av ungdomar efter två år inom skolan.

2. Miranda H. M. Vervoort, Ron H. J. Scholte, Geertjan Overbeek, 2008, *Bullying and Victimization Among Adolescents: The Role of Ethnicity and Ethnic Composition of School Class.*

En undersökning om etniska minoriteter och mobbning i homogena och i de heterogena klasserna.

3. Ronald B. Jacobson, 2009, *A Place to Stand: Intersubjectivity and the Desire to Dominate.*

Artikeln handlar om viljan att dominera genom att individen använder sig av olika mobbningsstrategier. Offret blir trakasserat för att mobbaren vill höja sin makt.

4. Özgür Erdur-Baker, 2009, *Cyberbullying and its correlation to traditional bullying, gender and frequent and risky usage of internet-mediated communication tools.*

Studien är baserad på nätmobbning utifrån de två olika könsrollerna samt hur nätmobbning används av mobbarna.

5. Elza Dunkels, 2009, *När kan vi tala om nätmobbning?*

Artikeln fokuserar på att definiera vad nätmobbning innebär samt nätets komplikationer.

6. Karen Brown, Margaret Jackson & Wanda Cassidy, 2006, *Cyber-Bullying: Developing Policy to Direct Responses that are Equitable and Effective in Addressing this Special Form of Bullying.*

Artikeln handlar om hur nätmobbning definieras ur en politisk synvinkel samt skolans arbete mot kränkande behandling går till väga.

7. Carter Hay & Ryan Meldrum, 2010, *Bullying Victimization and Adolescent Self-Harm: Testing Hypotheses from General Strain Theory*.

Konsekvenserna av mobbning ligger i fokus inom denna artikel så som självskador och självmord.

6 RESULTAT

I resultatet kommer olika vetenskapliga artiklar att presenteras och jämföras utifrån litteraturstudiens frågeställningar. Rubrikerna kommer att ta upp olika problematik inom mobbningens effekter.

- Vilka typer av mobbning finns det och vilka är offren?
- Hur påverkas barn och ungdomars hälsa av mobbning?

6.1 Vilka typer av mobbning finns det och vilka är offren?

Nedan kommer olika typer av mobbning att presenteras i resultatet där bland annat nät mobbning är en ny strategi av mobbare. Vilka som är utsatta av mobbning kommer även att diskuteras utifrån de utvalda artiklarna.

6.1.2 Nätmobbning: En definition av det nya sättet att mobba

E. Dunkels skriver om hur dagens IT-samhälle har lett till en utveckling av mobbning via dagens teknik, och med hjälp av mobiltelefoner samt Internet kan man definiera det som nätmobbning (Dunkels, 2009).

I en studie (Karen Brown, Margaret Jackson & Wanda Cassidy, 2006m.fl., 2006) menar att fördelen med nätmobbning är att personer i frågan känner sig oftast mer bekväma genom att använda ett elektroniskt medium för socialt bruk. Nackdelen med detta kan innefatta en ökning samt uppmuntran av ett antisocialt beteende och även missbruk (Brown. K m.fl., 2006)

Dagens vuxna har inte fått ett naturligt förhållningssätt till datorer och Internet, då dem inte är uppvuxna med det (Dunkels, 2006). Ungdomarna däremot väljer ofta Internet i första hand gällande medier. Detta leder då till ett glapp mellan dessa två parter, då inte kunskapen finns där menar hon.

Vidare menar Dunkels (2006) ett av dem stora problemen inom mötesplatserna via nätet är den öppenhet som ungdomar har, gällande exempelvis dagböcker samt presentationer (a.a.). Hon menar att det alltså finns information som tidigare har varit dolt för de okända. Tyvärr kan detta medge att öppenheten utnyttjas av både kommersiella samt kriminella krafter. Vi har alltså gått från ett slutnare till ett öppnare samhälle (a.a.).

I en annan artikel (Brown. K, m.fl. 2006) har man utifrån en politisk synvinkel då man har undersökt hur nätmobbningen kan innebära vissa spänningar mellan värdena av yttrandefriheten, det bästa för barnet, samt hur familjen och skolan har en skyddande makt över barnet. Det krävs därför ett samarbete mellan alla berörda parter, såsom politiker, skolledare, föräldrar samt ungdomar.

Syftet med denna artikel kan förklaras följande:

“Thus, the following sections set out the definitions and mechanisms of cyber-bullying for policymakers contemplating new and/or modified policies, review the characteristics of the problem and the psychology of Internet abuse, explain the physical and mental consequences of it, and outline the results of recent surveys on cyber-bullying”. (Brown, K, 2006, s 1)

Innehållet av den här artikeln utgår från ett politiskt analysiskt förhållningssätt genom att försöka utreda nätmobbningens problem.

Artikeln fokuserar på de egenskaper som en nätmobbare har, missbruket av internet samt de fysiska och psykiska följderna som mobbningen ger (a.a.).

6.1.3 Då nätet ger komplikationer

Man talar om den upplevda anonymiteten och hur man omedvetet kan yttra sina egna tankar till den man kommunicerar med. Många gånger är det dock med personer som man har kontakt med i det riktiga livet, men även personer man endast talar med via nätet (Dunkels, 2009).

Vidare menar Dunkels (2009) att sedan slutet av 1990-talet har man kunnat diskutera nätmobbning som en företeelse.

Det finns då ett antal egenskaper som skiljer nätmobbning från annan slags mobbning: För det första erbjuder nätet en möjlighet att vara *anonym*. Förövaren kan därigenom genomföra trakasserier utan att kan identifieras (a.a.). Hon säger att det i dag finns det både psykologisk samt pedagogisk forskning som stöder på att mobbningen kan öka när de samspelande är anonyma. Hon instämmer också att i och med att personerna i frågan är anonyma behöver man ju inte heller ta konsekvenserna för sitt handlande. De anonyma personerna använder sig ofta av ett alias eller smeknamn (a.a.). Samtidigt har inte nätet några begränsningar, då man talar om *oändlig publik* (a.a.). Vidare förklarar Dunkels (2009) att det finns då möjlighet att allt fler mobbare samt åskådare kan ta del av de trakasserier som föregår. Internet är även en riskfaktor då det finns en stor risk för att det man lägger ut på nätet finns kvar för evigt. Det finns alltså en *varaktighet*, och därmed kan trakasserier aldrig ta slut (Dunkels, 2009).

Den stora skillnaden mellan mobbning som sker ansikte mot ansikte och nätmobbning, är att genom internet har mobbaren förmågan att hålla inne sin identitet. Detta ger då en unik möjlighet att hävda sin dominans, då makt och kontroll är ett centralt fenomen inom nätmobbning.

En av flera viktiga faktorer till varför online trakasserier ökar så snabbt, är möjligheten till anonymiteten. Även elever som kanske är maktlösa i den verkliga världen eller kanske rent utav är ett offer för den traditionella mobbningen kan tillgripa aggressioner genom Internets anonymitet samt använda sig av falska identiteter. Många elever känner sig skyddade bakom skärmen och kan därför ta till

missbrukande metoder som de kanske normalt inte skulle göra. Det påvisar dock att barn som utsätts för mobbning via nätet upplever samma känsla av maktlöshet samt hopplöshet som inom den traditionella mobbningen.

Genom nätet sjunker ofta hämningarna, och det kan bero på många faktorer. Ett utav dem är illusionen av osynlighet genom anonymitet och falska identiteter. Det kan även bero på att studenterna saknar empati för offret, då det inte finns någon kroppslig och synlig koppling mellan parterna. Det står även skrivet att dem oftast känner sig mer bekväma att kommunicera online än i det verkliga livet.

Artikeln relaterar till en annan studie (Gross, 2004), där 175 ungdomar inom förorterna i Kalifornien undersöktes i årskurs 7 och 10 som har lämnat uppgifter med avseende kring anonym identitet. Rapporten visar att 49 % har aldrig låtsats om sin identitet, 41 % har låtsats ett par gånger och 10 % har låtsats ibland (Brown. K m.fl., 2006).

Det är ett relativt nytt fenomen inom denna typ av mobbning, och det är först nu som lärare, forskare samt juridiska specialister har börja förstå forskningen samt kunna uttrycka en åsikt om nätmobbning. Det är först under senare år som studier har inletts för grundskole- och gymnasieelever för att kunna uppskatta svårighetsgraden av nätmobbningen (a.a.).

Det är viktigt att inse att frågorna ofta kan kopplas till politiska problem inom andra områden, såsom ett antal faktorer som rasism, fattigdom, hälsa och klass. Detta kräver en undersökning som ger en helhetssyn för att få inblick av konsekvenserna, och för att se hur den enskilda eleven påverkas. Att exempelvis endast undersöka mobbning eller nätmobbning gällande rasism kan resultera i en allt för snäv lösning, eller rentutav fel lösning på problemet.

Man måste även genom ständigt fånga de unika platserna där ny form av mobbning kan uppstå, och hålla sig uppdaterad inför framtida bruk. (a.a.)

6.1.4 Nätmobbingens offer

Många gånger förknippar offret mobbningen med skam, och håller detta hemligt. Då nätet är öppet för allmänheten kan en större publik nå offret och det innebär ju ännu större kränkning (Dunkels, 2009). Det finns ett exempel då nätmobbningen har fått stora konsekvenser, och här är ett av de mest kända;

”Det handlar om en 14-årig pojke som filmar sig själv när han lekte en scen ur filmen Star Wars. Någon fick tag på filmen och spred ut den på Internet och under 2006 var filmen en av de mest nedladdande det året. Kända och okända människor över hela världen kontaktade pojken och fällde elaka kommentarer och föräldrarna polisanmälde till slut några av pojkens skolkamrater.” (Dunkels, E, 2009, s. 46)

Detta är ju en djup tragisk händelse, och vi måste betrakta mobbningsincidenten både ur den personliga samt ur ett strukturellt perspektiv. Offret måste då få hjälp samtidigt som förövarna måste ställas till svars. Gällande det strukturella planet bör

vi ställa frågan om Internet har förändrat villkoren för mobbning, och inte bara inom det ytliga planet (Dunkels, 2009).

I en annan artikel ställs viktiga frågor gällande:

‘‘How does each school, for example, direct pedagogy and curriculum development toward resolving the problem? How do they take responsibility for safety and good order in their own classrooms?’’ (Karen Brown, m.fl., 2006, s 3).

Då nätmobbning sker utanför skolmiljön, exempelvis helger och kvällar, kan konsekvenserna efter online trakasserierna uppstå dagen efter inom skolområdet. Det är då pedagogernas uppgift att stötta eleverna, och att finnas till hands (Karen Brown, m.fl., 2006).

I de svenska skolornas arbete mot såväl kränkande behandling som förebyggande åtgärder har Skolverket (2008) funnit brister. Synen på den personliga integriteten har en avgörande faktor när vi talar om mobbning över nätet.

Om övervakning av skolmiljön ses som en framgångsrik metod för att minska mobbning, ligger det nära till hands att lyfta fram övervakning av internet som en åtgärd mot mobbning över nätet /.../ (Dunkels. E, 2009, s 48)

Det är även viktigt att skilja mellan miljöerna då vi talar om mobbning, gällande internet samt skolmiljön. Aktörerna befinner sig ofta frivilligt på nätet, vilket är viktigt att ha i åtanke. Vilket synsätt som ungdomarna har på mobbning (både på och utanför nätet) är något som dagens forskare bör fånga uppmärksamheten inför. Det är viktigt att till fullo förstå hur både offret samt förövaren ser på mobbning över nätet (a.a.). Då vi talar om skolan skriver Dunkels såhär:

‘‘Det finns till och med exempel på utbildnings- och vårdmiljöer som motarbetar öppenhet och varnar för dess konsekvenser.’’ (Dunkels. E 2009, s 42)

Man bör alltså veta vart gränsen ska gå mellan vad som är offentligt och vad som hålls personligt. (a.a.)

6.1.5 Könsskillnader inom nätmobbning

Studiens syfte (Erdur-Baker, 2010) är att ta reda på relationen mellan nätmobbning och den traditionella mobbningen samt olika könsskillnader inom dem. Man har även undersökt erfarenheterna av nätmobbning. De deltagande var 276 ungdomar (123 var kvinnor, 152 män och 2 okända) vars ’’Olweus mobbning frågeformulär’’ var tilldelade till studenterna i olika skolor. Åldrarna var från 14år till 18år.

Man har konstaterat i den här studien att de som mobbar minst tre gånger i veckan ansågs vara ’’översittare’’ och de som blev utsatta av mobbning minst tre gånger i veckan ansågs vara offren för mobbning:

''Those students who bullied others and/or were victimized at least two to three times per month were considered as a 'bully', 'victim' or 'bully and victim' accordingly. The 'not involved' group answered all the questions as 'never happened' in this semester (Erdur-Baker. Ö, 2010, s. 114-115)

Resultatet visar (a.a.) att 32 procent av studenterna var utsatta av både nätmobbning och traditionell mobbning. Medan 26 procent av studenterna mobbade andra individer genom nätet och i den fysiska miljön. När man jämförde med de kvinnliga studenterna, var de manliga studenterna mer översittare samt de mest utsatta för att bli mobbade i både den fysiska miljön och på nätet. Den här analysen visade i statistiken att nät och traditionell mobbning var relaterad för manliga studenter men inte för de kvinnliga studenterna:

''Male students demonstrated higher levels of cyber-victimization and cyber bullying than female students.'' (Erdur-Baker. Ö, 2010 s.120)

Resultatet av studien är ett stöd av andra studier som har visat relationen mellan nät och traditionella former av mobbning. De mest essentiella faktorerna som skiljer mellan en traditionell mobbare och en nätmobbare är att rädslan minskar mer hos nätmobbarna av att bli påkommen samt att aggressiviteten ökar mer online än i verkliga livet:

''According to previous studies, impersonation, decreased fear of being caught and being more aggressive than they are offline are the most essential factors that distinguish cyber bullies from traditional bullies'' (Erdur-Baker. Ö, 2010, s.121)

I undersökningen har man kommit fram till att användandet av internet (musik/video, blogg, e-mail, surfing) SMS, MSN, forum samt Chat sidor används flitigt av de undersökande individerna som besvarades individuellt i enkäten. Artikelns slutsats kan dras av detta att resultat är att även nät och traditionell mobbning delar några gemensamma nämnare men att nätmobbning verkar bestå av sina egna unika egenskaper (Brown. K, m.fl., 2006).

6.1.6 De utsatta av mobbning

Dagens samhälle består av olika minoritets och etnicitets grupper och detta framträder även i skolans verksamhet. Det är viktigt att ha kunskaper om det finns eventuella skillnader mellan dessa grupper och på vilket sätt de skiljer sig åt samt faktorerna till det.

I en studie (Miranda H. M. Vervoort, Ron H. J. Scholte, Geertjan Overbeek, 2008) undersöktes sambanden mellan olika etniciteter om mobbning, trakasserier och huruvida dessa relationer ledde till etniska sammansättningar av skolans klasser. I undersökningen deltog 2386 ungdomar vars medelålder låg på knappt 14 år (51,9% var pojkar) från 117 skolklasser i Nederländerna. Man menar att det är vanligare i den heterogena klassen att kränkande särbehandling förekommer (a.a.). De undersökandes minoritet var utifrån att någon av ungdomarnas föräldrar var födda i ett annat land (utom västerländsk land). Minoritets grupper i denna undersökning kommer från Turkiet, ett land i Afrika, Latin Amerika eller Asien (förutom Japan och Indonesien). Studien (a.a.) visade att den etniska sammansättningen av skolans klasser av den etniska minoriteten av ungdomarna var mindre utsatta för trakasserier,

men skiljde inte från den etniska majoriteten av gruppmedlemmarna gällande mobbning.

Mirandas H. M. Vervoort (2008) undersökning handlar om etnicitet är relaterad med mobbing och/eller offer för mobbning i en Holländsk högstadieskola. Studien har visat att den mer etniska heterogena klasserna var relaterade till högre grader av offer till mobbning. Detta kan ha med att studenter som inte ”passar in” med allmänna skolklassen på grund av deras etnicitet var inte mer utsatta än andra (a.a.).

Infödda studenter var mer utsatta än etniska minoriteter i allmänhet, men detta var inte relaterade till den etniska sammansättningen av skolans klasser menade man. Högre nivåer av utsatthet i etniskt heterogena klasser verkar alltså inte riktad till etniska minoriteter eller infödda nederländska studenter i synnerhet. I studien (Mirandas H. M. Vervoort m.fl., 2010) visar att om man sammansätter ihop etniska minoriteter med den etniska majoritetens grupp av medlemmar i en skolklass behöver inte alls leda till positiv interetnisk kontakt mellan varandra.

I undersökningen (a.a.) har man funnit att offer till mobbning var mer utbrett i den mer heterogena klassen och i den etniska minoritet gruppen fann man mer mobbning beteenden kan det vara viktigt att göra insatser för att minska upplevd status skillnader och skillnader mellan etniska grupper:

“As we found that victimization was more prevalent in more ethnically heterogeneous school classes and ethnic minorities displayed more bullying behaviors in these classes, it may be important to undertake efforts to diminish perceived status differences and disparities among ethnic groups.” (Mirandas H. M. Vervoort m.fl., 2008, s 9)

Vidare menar Mirandas H. M. Vervoort (m.fl., 2008) att man istället bör försöka finna vägar till att öka möjligheter för positiva sociala interaktioner mellan grupperna för att minska statusen mellan etniska grupper.

Enligt en annan undersökning som gjorts av Ronald B. Jacobson (2009) är det 80 procent av elever som upplever den förödelse av mobbning under sin skolgång. Vidare i artikeln beskrivs individen som utför trakasserier mot offret som är den som söker efter status och dominans (a.a.). Offrets yttre egenskaper som utseende, eller etnicitet är inte faktorn till varför en blir mobbad, utseendet är endast en del av processen för utförandet (a.a.).

I artikeln menar Ronald B. Jacobson (2009) att fenomenet mobbning har istället sin fokus på avsiktliga handlingar som är riktade mot en status och dominans:

“This research has largely concluded that bullying is situated in a lack of skill, understanding, or self-control and involves intentional action directed toward status dominance.” (Ronald B. Jacobson, 2009, s. 35)

Utifrån dessa antagande har Ronald B. Jacobson (2009) I gällande anti-mobbning strategier riktad in utbildning av elever mot mer lämpliga vägar till status och sociala interaktioner.

I undersökningens (a.a.) analys hävdar man att dominansen i mobbning inte ligger bara i en bristande sociala färdigheter eller i aggressioner. Istället menar Ronald B. Jacobson (2009) att mobbning är i grunden en övergång till identitetshandling, en själv. Undersökningen drar slutsatsen att status dominans leder till att tillhandahålla en säker plats för sig själv att stå (a.a.).

Vidare hävdar Ronald B. Jacobson (2009) att mobbningen är fokuserad på själva utförandet mer än av den mobbade personen i sig och då den själva sociala träningen

kommer leda till beteende. Istället kommer man träna mobbaren att bli en bättre mobbare.

I ett av exemplen som Ronald B. Jacobson (2009) tagit upp om situationer som kan uppstå vid mobbning menar man att man blivit motiverad av en vilja för att göra en image av en själv genom att man förnedrar andra.

För att mobbning effektivt ska förhindras på skolan är det viktigt att skolan tar ställning mot all form av mobbning (a.a.).

6.2 Hur påverkas barn och ungdomars hälsa av mobbning?

Nedan kommer frågan hur barn och ungdomars hälsa påverkas av mobbning att presenteras utifrån de utvalda artiklarna.

6.2.1 Barn och ungdomars hälsa vid mobbning

Skolan är en centralpunkt för interaktioner som uppstår mellan olika individer där ord utbyts emellan personerna som har en stor påverkan av individens självkänsla. I en studie som har utförts i Finland av Fröjd och Marttunen (2009) visar hur ungdomars psykiska hälsa påverkas av detta samt hur ensamhet och uteslutandet av kamratskapskretsen påverkar ungdomars psykiska hälsa leder till depression. Man undersökte även flickors och pojkars påverkan av depression samt hur den skiljer sig i de olika åldrarna (.a.a.). Den första undersökningen gjordes vid 15 års ålder och sedan uppföljdes den efter två år där samma frågor ställdes vid 17 års ålder (Fröjd & Marttunen, 2009).

Studien (Fröjd & Marttunen, 2009) visar att båda könen blir drabbade av mobbning, översittare och att de någon gång blir uteslutna av kamratkretsen. Detta kan leda till depression bland pojkar i båda åldrarna 15 och 17 (a.a.). Fröjd och Marttunen (2009) menar i sin undersökning att all typ av mobbning som sker vid 15 års ålder förutspådde också depression vid 17 års ålder.

Att vara en offer samt att vara isolerad från kamraterna vid 15 års ålder förutspådde också depression vid 17 års ålder analysen (Fröjd & Marttunen 2009).

De drabbade av mobbning och depression bland flickor vid 15 års ålder förutspådde depression senare vid 17 års ålder (a.a.). De mobbade flickors upplevelse kan förklaras av att bli utsatta för mobbning på grund av att de är mindre skickliga i sociala relationer (.a.a.).

Bland pojkar, de drabbade av mobbning förutspådde depression två år senare men och andra sidan kunde inte depression vid 15 års ålder förutspås för att bli mobbad (a.a.).

Vidare i Fröjd och Marttunen (2009) studie gjorde man samma uppföljning riktad mot de individer som mobbare bland pojkar. Att vara en mobbare vid 15 års ålder ledde också till senare depression vid 17 års ålder. Detta kan vara en orsak att

kamratskapskretsen ogillar mobbare, vars depression kunde uppstå då individen inser detta, samt avvisning från kamraterna. Medan depression vid 15 års ålder inte kunde förutspås något av könen till att bli en mobbare.

“A possible explanation is that peers tend to dislike bullies...Depression could follow from realizing this, and from being rejected by peers. Depression at age 15 was in neither sex predictive of later being a bully.” (S. Fröjd, M. Marttunen, 2009 s 52)

Effekterna av traditionell mobbning samt nätmobbning kan leda till avsiktliga självskador och även självmordstankar. En undersökning gjordes av Hay och Meldrum (2010) där den är baserad från en skola i sydöstra delen av USA, vars medelålder på ungdomarna är 15 år. 50 procent av gruppen är kvinnliga, och icke-spansktalande vita personer står för 66 procent av denna undersökning (a.a.).

Analysen av denna undersökning (Hay & Meldrum, 2010) tyder på att båda formerna av mobbning är relaterande till självskadande och verkan av självmordstankar.

Vidare i undersökningen har man påvisat att gott föräldraskap samt hög självkontroll minskar de skadliga effekterna av självskador och självmordstankar hos mobbningsoffret (a.a.). Med detta menas att individer som har bra stöd hemifrån eller har gott självförtroende klarar sig bättre mot provokationer från mobbarna (a.a.).

Artikeln fortsätter med att diskutera om framtida forskning för att motverka konsekvenserna av självskador som påverkar individerna i samhället samt att staten anstränger sig mer för detta avseende (a.a.).

426 elever deltog i denna studie, där av en grundskola och en gymnasieskola (a.a.). Etniciteterna i denna undersökning är vita (66 %), afro-amerikaner (11 %) och latin amerikaner (13%) (a.a.).

Vid mätningarna i undersökningen (Hay & Meldrum, 2010) ställdes exempelvis frågor till deltagarna, om viljan att skada sig själv samt om självmord.

Vidare i undersökningen har man undersökt om det finns några eventuella skillnader mellan den fysiska och den verbala mobbningen (a.a.). Effekterna visar i mätningarna att de skiljde sig från varandra och att den fysiska mobbningen hade starkare påverkan av självmordstankar hos de drabbade offren(a.a.).

Enligt undersökningen är det 15 procent av de amerikanska ungdomarna som antingen begår eller överväger avsiktliga handlingar till skador av sig själva varje år (a.a.).

6.2.1 Effekterna av nätmobbning

Studier visar att elever med dåligt förhållande till sina föräldrar har större risk att missbruka online trakasserier, och har även en högre brottslighet. Man menar att en svag känslomässig relation mellan barn och vårdgivare är en av de utmärkande egenskaper som en online mobbare har:

“Therefore, the authors conclude that a weak emotional relationship between child and caregiver is a significant characteristic of online bullies”. (Brown. K m.fl., 2006, s 12)

Effekterna av nätmobbning kan bli både psykiska och fysiska åkommor. Den stora skillnaden mellan den traditionella mobbningen och nätmobbningen är att nätmobbningen inte har några begränsningar inom exempel skolområdet (a.a.).

Mobbningen kan då fortgå tills huvudpersonen slutar använda internet eller ignorerar trakasserierna (a.a.).

Artikeln (a.a) visar även att det kan leda till låg självkänsla, depressioner, ångest, skolfrånvaro, ökad tendens att kränka andra individer och även så pass långt som självmord.

7 DISKUSSION

Hur påverkar mobbningen eleverna? Detta har varit studiens syfte och frågeställning som vi har försökt utifrån olika artiklar få svar på. Mobbningen har idag olika skeenden där den traditionella, tysta mobbningen funnits och finns även idag till att den utvecklats precis som vår samtid med det nya och moderna sättet att mobba. Att använda glåpord mot en viss individ via elektronik och nätet har blivit en del av ungdomarnas liv där de påverkas och ställs i olika situationer dagligen.

Resultat diskussionen gällande elevers psykiska hälsa vid mobbning bland olika etniciteter har Miranda H. M. Vervoort, m.fl. (2008) visat i sin studie att den mer etniska heterogena klasserna var relaterade till högre grader av offer till mobbning. Detta kan ha med att studenter som inte "passar in" med allmänna skolklassen på grund av deras etnicitet var inte mer utsatta än andra. De menar också att det är viktigt att finna vägar till att öka möjligheter för positiva sociala interaktioner mellan grupperna för att minska statusen mellan etniska grupper.

Medan i en annan undersökning har Ronald B. Jacobson (2009) i sin studie funnit att individen som utför trakasserier mot offret är den som söker efter status och dominans. Offrets yttre egenskaper som utseende, eller etnicitet är inte faktorn till varför en blir mobbad. Mobbaren använder faktorer som t.ex. utseendet hos offret för att utföra mobbning för att höja sin egen status. Hjälpmetoden inom den här ramen har man i anti-mobbings strategier riktat sin utbildning för att vägleda elever till att inte bli utsatta genom att öva deras sociala interaktioner. I denna analys hävdar författaren att dominansen i mobbning inte ligger bara i en bristande sociala färdigheter eller i aggressioner istället ligger mobbning i grunden för en övergång till en identitetshandling, alltså en själv. Författaren drar slutsatsen i sin undersökning att status och dominans leder till att tillhandahålla en säker plats för sig själv att stå.

Skolan är en centralpunkt för interaktioner som uppstår mellan olika individer, där ord utbyts personer emellan har en stor påverkan av individens självkänsla att göra. När vi talar om mobbning generellt ställs frågan om hur elever psykiska tillstånd av mobbning påverkar eleverna.

Medan i en annan artikel kunde Fröjd och Marttunen (2009) följda flickors och pojkars psykiska hälsa vid mobbning. De gjorde en uppföljning av offrens och mobbarnas psykiska hälsa samt deras psykiska hälsa av utfrysning av kamratskapskretsen. Mobbarnas hälsa vid 15 års ålder visade inga tecken på depression utan två år senare när de var 17 år. Detta kan vara en orsak att kamratskapskretsen ogillar mobbare, vars depression kunde uppstå då individen inser detta, samt avvisning från kamraterna. Med detta menar författaren att eleverna inser detta när de blir äldre och kommer upp i gymnasiet där mobbning ogillas och även som omoget. Studien visade att båda könen blir drabbade av mobbning, översittare och att de någon gång blir utslutna av kamratkretsen. Detta kan leda till depression bland pojkar och flickor i båda åldrarna 15 och 17. All typ av mobbning som sker vid 15 års ålder förutspådde också depression vid 17 års ålder.

I Ronald B. Jacobson (2009) studie menar man även i denna studie som Fröjd och Marttunen (2009) att de mobbade flickors upplevelse kan förklaras av att bli utsatta för mobbning på grund av att de är mindre skickliga i sociala relationer. Skillnaderna emellan dessa antagande är att (Fröjd & Marttunen, 2009) fokuserar på flickornas

mindre skickliga sociala färdigheter medan Ronald B. Jacobson (2009) talar om att träna elever till mer skickliga i sociala relationer.

Hay och Meldrum (2010) definierar nätmobbning i sin artikel genom att skicka nedsättande meddelande till en person, som då leder till kränkande behandling samt trakasserier.

Nätmobbning är ett relativt nytt fenomen och det kan vara en grund till varför vi har dels bristande kunskaper om förekomsten, men även dåligt förebyggande föresättningar. Det finns många nackdelar inom mötesplatserna via nätet och en av dem största är den anonymitet som erbjuds, vilket Dunkels (2009) tar upp i sin artikel. Dunkels (2009) skriver även om den oändliga publik samt den eviga varaktigheten.

I resultatet skriver vi även om en undersökning (Gross, 2004) som utfördes inom förorterna i Kalifornien, för elever i årskurs 7 och 10 kring den anonyma identiteten som erbjuds inom nätet. Rapporten visade då att 49 % har aldrig låtsats om sin identitet, 41 % har låtsats ett par gånger och 10 % har låtsats ibland.

Generellt ställer samtliga artiklar samma diagnos gällande den anonyma identiteten som erbjuds, att det kan leda till stora konsekvenser vid alla former av kränkningar och trakasserier. Detta är oftast den stora skillnaden mellan den traditionella mobbningen och nätmobbningen.

Då vi granskar artikeln med "Olweus mobbningsfrågeformulär" var studiens syfte att ta reda på relationerna mellan nätmobbningen och den traditionella mobbningen samt de olika könsskillnaderna emellan dem (Özgür Erdur-Baker, 2009). 276 ungdomar deltog (123 var kvinnor, 152 män och 2 okända). Ungdomarna var från 14 år till 18 år. Det som konstateras i denna studie är att de som mobbar minst tre gånger i veckan ansågs vara "översittare" och de som blev utsatta av mobbning minst tre gånger i veckan ansågs vara offren för mobbning.

Resultatet av denna artikel visar även att 32 procent av studenterna var utsatta av både nätmobbning och traditionell mobbning. Medan 26 procent av studenterna mobbade andra individer genom nätet och i den fysiska miljön. När man jämförde med de kvinnliga studenterna, var de manliga studenterna mer översittare samt de mest utsatta för att bli mobbade i både den fysiska miljön och på nätet. Den här analysen visade i statistiken att nät och traditionell mobbning var relaterad för manliga studenter men inte för de kvinnliga studenterna.

8. Pedagogiska implikationer

Vårt ämnesområde gällande mobbning har varit en självklarhet att analysera. Där våra tidigare erfarenheter av VFU perioder som vi har varit ute på har intresset ökat för att undersöka problemområdet. Vårt intresse har varit att undersöka barn och ungdomars hälsa enligt och ur olika vetenskapliga artiklars studier.

Studier visar att de elever som har dåligt förhållande till sina föräldrar har större risk att missbruka online trakasserier, och har även en högre brottslighet. Man menar att en svag känslomässig relation mellan barn och vårdgivare är en av de utmärkande egenskaper som en online mobbare har. När det talas om effekterna av nätmobbning kan bli både psykiska och fysiska åkommor.

Den stora skillnaden mellan den traditionella mobbningen och nätmobbningen är att nätmobbningen inte har några begränsningar inom exempel skolområdet. Mobbningen kan då fortgå tills huvudpersonen slutar använda internet eller ignorerar trakasserier. Artikeln visade även att det kan leda till låg självkänsla, depressioner, ångest, skolfrånvaro, ökad tendens att kränka andra individer och även så pass långt som självmord.

Mobbning är tyvärr något som förekommer dagligen i våra skolor. Detta har varit ett av orsaken till att vi har valt att behandla våra frågeställningar utifrån de utvalda studierna. Dagens skola behöver vara uppmärksam att mobbning kan förekomma ur olika strategier.

Nätmobbning ingår i den verbala mobbningen. Det är ett nytt och modern sätt för ungdomarna att använda sig av för att hota och trakassera en individ. Men också en av de lättaste att upptäcka än exempelvis tyst mobbning samt är en av de enklaste att upptäcka.

Det är också viktigt att påpeka att individer oavsett de som blir utsatta av mobbning och de som utför handlingarna inte mår bra av mobbning.

9 REFERENSLISTA

- Aspelin, Jonas. (2003). *Zlatan, Caligula och ordningen i skolan. En interaktionistisk analys*. Lund: Studentlitteratur
- Björk O., Gunilla (1999). *Mobbning – en fråga om makt?* Lund: Studentlitteratur
- Brown, K., Jackson, M., Cassidy, W., Fraser, S (2006). *Cyber-Bullying: Developing Policy to Direct Responses that are Equitable and Effective in Addressing this Special Form of Bullying*, University.
- Dunkels, Elza (2009). *När kan vi tala om nätmobbning?*, Locus nummer 2.
- Erdur-Baker, Özgür (2009). *Cyberbullying and its correlation to traditional bullying, gender and frequent and risky usage of internet-mediated communication tools*, Middle East Technical University, Published: Turkey, 24 November 2009.
- Forsberg, C. & Wengström, Y. (2003). *Att göra systematiska litteraturstudier* Stockholm: Natur och Kultur.
- Fröjd, S., Marttunen, M., Riitta-Kerttu, Kaltiala-Heino., (2009). *Involvement in bullying and depression in a 2-year follow-up in middle adolescence*, Springer-Verlag.
- Hay, C. & Meldrum, R (2010). *Bullying Victimization and Adolescent Self-Harm: Testing Hypotheses from General Strain Theory*, Science+Business Media, LLC. Springer.
- Höistad, Gunnar (2001). *Mobbning och människovärde- Om Förtryck, utanförskap och vad vi kan göra*. Göteborg: Gothia.
- Jacobson B., Ronald (2009). *A Place to Stand: Intersubjectivity and the Desire to Dominate*, Published online: 15 October 2009.
- Olweus, Dan (1999). *Mobbning bland barn och ungdomar*. Stockholm: Rädda Barnen.
- Mossadegh Alina & Dinc, Gulistan, (2006). *Mobbningdefinitioner, orsaker, åtgärder.*, GÖTEBORGS UNIVERSITET Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning.
- Olweus, Dan (1991). *Mobbning i skolan – Vad vi vet och vad vi kan göra*. Stockholm: Liber.
- Olweus, Dan (1999). *Mobbning bland barn och ungdomar*. Stockholm: Rädda Barnen.
- Patel, R. & Davidsson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder: att planera genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Pikas, Anatol (1989). *Så bekämpar vi MOBBNING i skolan*. Uppsala: AMA dataservice
- Förlag
- Skolverket (2006). *Lpf 94 läroplan för de frivilliga skolformerna*. Stockholm.

Skolverket, *På tal om mobbning – och det som görs*, Davidsons Tryckeri, 2009, Beställningsnummer: 09:1111

Stukat, S. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Säljö, Roger (2000). *Lärande i praktiken: ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Prisma

Vervoort, Miranda., H. J. Ron., Scholte, Geertjan Overbeek (2008). *Bullying and Victimization among Adolescents: the Role of Ethnicity and Ethnic Composition of School Class*, Published online: 24 October 2008

<http://kollakallan.skolverket.se/saker/natmobbing/Mobilen+och+internet/>

2011-01 03

www.friends.se

2010-12-22

www.ne.se

